

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
ایلو (۳۵) غروشد .

ممالک احمدیه ده سنه لکی (۹۷)، الق
یلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممتونیه قبول
اولتور . درج ابدلین یازیلر اعاده
اولونماز .

الاضطرابات

سیر ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لاق مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۹۴

۴ جمادی الاخر ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۷ نیسان ۱۳۳۰

جلد ۱۲

اضطرابات

رساله خردن آمدیخی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی بر خیزته طرفنان
اقتباس اولونه ییلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نوموسی محتوی
بولونسی لازمدر .

§

ممالک اجنبیه ایچون ونه اولر
درسلیرشک فرانسزجه ده یازلمسی رجا
اولتور .

§

ره و ندرلدیکی زان نه یهد ژ اولدیغنک
واضعا پیلدیلمسی رجا اولتور .

کبی عالی درجته قدر ارتقا ایله مشردر . چونکه : بنم نظرمده قابلیت و کفایت ، دوستلق و قرابتدن ده کرلیدر . ان شاء الله اولاد واحفادمده بکا پروک ایدهرک زهد خشکه قایلماز وهانکی قوم و ملتدن اولورسه اولسون اقتدار صاحبلینی استخدا مایتمکدن کری طورمازده مملکت و ملت ، ترقیات و سعادات ایچنده پارلا دجه پارلار . لکن اقارب و منسوبینکده ترغیندن غفلت ایدیلمه ملی ، اونلری ده تشویق ایله یه رک چالیشدیروب یه تیشدیرمه لیدر .

بن ، ملل مختلفه دن بر چوق متخصصر جلب ایتمه و مملکتده فنون و صنایعک انتشارینه چالیشدم . ملت ، اونلردن مستفید اولدی و خیلیدن خیلیه معلومات اییدینی . حالا بواصولی محافظه اییدیورم ، بندن سوکرا کیلرده دوام ایله مه لیدرلر .

خدمتمده بولونان ارباب اختصاصک تمامیه اسملرینی شوکتابه درج ایتمک ممکن دکلدر . فوق العاده خدمتی کورولن و مملکتده یادکار پایداری قالان بعضلرینی ذکر ایله یه حکم که بونلر ، یابوسبوتون یکی براداره تشکیل ایله مش ، یا خود غیبوتلرنده معلمه احتیاج بر اقایه جق درجه ده ملتله فنون و صنایع اوکره مشردر .

خدمتمه کیرن اجنبیلردن بعضلری استغفا ایدوب چکیلمش ، بعضلری ده مدتلرینک بیتمه سی اوزهرینه قالقوب کیتمشدر . بعضلری هنوز مستخدم ، بعضلری ده وظیفه لرندن مخر جدر .

عدم اهلیتلی الجاسیله چیقاریلان بو آدملری تشهر ایتمه یه حکم . چونکه : باشقه بریره مراجعتلرنده مردود و مستقل اولمالرینی ایسته مه م . لکن بن یازمادیغم حالده بیلینیر و طانیلیر ایسه لر اوکاده قاریشام .

بعضلری ، متخصصر که تیرتوب ده مملکت کنجلرینی تحصیل ایچین فرنگستانه کونده رمه بیشمه تعجب اییدیورلر . بوکا جواب ویره م :

اولاً — خارجه طلبه بوللامق ایچین ایچه بر مصرف لازمدر . حال بوکه : مات ایچندن بومصرفی اختیار ایده جک ، یا خود صرفه رضا کوستره جک کیمسه یوق کیدر . افغانستان دولتی ایسه بودجه سته بویله بر قارشیلق قویاجق قدر زنکین دکلدر .

ثانیاً — مملکتده کی اطبا ایله صنعتکارانه : — چوجوقلریکزی که تیرک ، اوروپایه کونده ریم . طبابت و مهندسلک اوکر نسیلر . دییه مکرراً سویله دم . هبسی ده سکوت ایله مقابله اییدیلر .

ثالثاً — بنم تبعه م ، اجنبی لسانی بیلمز . بوندن طولای ممالک اجنبیه یه کیده جک اولسه لر عملی صنعتلری اوکر نه لری لازم کلیر . زیرا : فنون عالیه تحصیل ایچین اول اولنلرک محرر بولندیفی لسانی تعلیم ایتمه لری مقتضیدر .

بوسبیله کاتبم (سلطان محمد خان) ک تحت ریاستنده بر اداره تشکیل ایتمه . کابله کی فابریقه لرده بولونان انکلیرلر ایله اوروپالیلرک بو اداره واسطه سیله بکا معروضاتده بولونمالرینی تنبیه ایله دم ؛ ریاضی ، کیمیا ، فیزیق و سائر کتب علمیه و فنیه نک لسان فارسی به

ترجمه ایدیلمه سی ، بو اداره نک وظائفی جمله سنددر . حالا برقاچ کتابده ترجمه ونشر اولومشدر .

رابعاً — مشهوراته کوره تحصیل علوم ایچین اوروپایه کیدن شرقیلر ، اوروپالیلرک فضائل و قابلیاتی اکتساب ایده جکنه ، مسکرات قوللامق ، قار اوینامق و سائره کبی عادات و ردائلی اوکره نوب مملکتلرینه که تیریورلر . چوجقلمی ده مشرب و مذهبلرینی اونوتوب دینسز ، ایمانسز اولارق کری دونویورلر . بناء علیه مملکتکم کنجلرینی ، ینه مملکتده و تحت نظارتهم اولارق تعلیم و تربیه ایتمک اک طوغرو بر حر کتدر .

خامساً — بر مملکتده او مملکت لسانیله تدریس ایدیلمه ین علوم و فنونک اساسی چوروک قالیر .

سادساً — بوراده مملکت اهالیسنی چابوق و آبی اوکره نک ایچین تشویق اییدیورم ، اجنبی معلملر ده شا کر دلرینی ممکن اولدینی قدر چابوق تعلیم ایله کدن سوکرا نه وقت ایسته لرلرسه مملکتلرینه دونمه لرینی و بوخصوصه بندن قورقلرینی سویلیورم . چونکه : کرک انکلیرلر ، کرک هندلیلر ، کرک سائر اجنبیلرله عقد ایدیلمه مقاله نامه لرده شا کر دلرک معلمدن استغناسی حاصل اولونجه یه قدر متخصصرک مملکتلرینه دونمه یه جکنه دائر بر شرط درج اییدیریورم . بو شرطک حسن تأثیری کورولویور . و بر متخصص ، سرعت و امنیتله وطننه عودت ایچین طلبه سنی دقت و اهمیتله تعلیم و تربیه یه مجبور اولویور .

کمال شوق و افتخار ایله بیان ایده رمکه : مملکت اهالیسی ، بوتدیردن فوق العاده مستفید اولمش و اولجه متخصصین اجنبیه اره لرنده بولونان بعض مقامات ، بو کون ملت افرادینک ید اقتدارینه کچمشدر .

طاهر المولوی

مکاتیب

هندستانه خابرخبر مختصر مسموده :

هند مسلمانلرینک علمی و سیاسی جمعیتلری

هند مسلمانلرینک معارف قونفرانسی :

سید احمد خان کندی پاره سنی ، ثروتی میدانه قویه رق (علیکر) قولوننی آچدی . سوکره اطانه طولایه رق قولون ایچون ملک آلدی . بناسنی یابدی . کتابلرینی ، معلملرینی احضار ایتمدی . حکومت محلیه نک معاونته ده - مسلمانلری امور سیاسی دن آلیقویق منفعتی مقابلنده - نائل اولدی . مسلمانلری ، کندی چوجقلمی قولونه کوندرمک ایچون تشویق ایتمدی . اونه یه برویه قوشدی . نطقلر و بردی ، رساله لر یازدی . هر نه یابدیسه اکصوکره قولوننی ایستدیکی کبی تأسیسه موفق اولدی . قولون هر سنه برقاچ یوز کیشی تحصیل عالی شهادتنامه سنی حائز اوله رق چیقویورلر . علوم و فنون اسلامیله ایله تاریخ اسلام ، تاریخ هند لایقینه تدریس ایلدیکی مثلوه ، فارسی و عربی لسانلرینی کرکی کبی اوکره تک احمد زاده یا مسته - قینندن ایکی فاضل ذات انتخاب ایلدیشدر . معینلرنده

مسلمانانند یتیمش بیک لیرا اعانه طولانمش واعاناتک جمعنه اکزیاذه چالیشان (آقاخان) حضرتلری ایدی . بو سایهده هند مسلمانلریته کندیسینی سودیرمه موفق اولمش و جمعیت سیاسیهرینهده بووسیله ایله رئیس انتخاب اولمشیدی . اخیراً مسلمانلرک دارالفنون پروگرامی بکنمیان حکومت محلیه کندیلرینی بو تشبیدن منع ایتشدر . دها طوغریسی تاسیسی متصور اولان دارالفنونی رسمی بر مؤسسسه علمیه صفتیه طانیهمیهجفی حکومت بیان ایشدر .

آقاخان کیمبر ؟

آقاخان حضرتلرینک کیم اولدقلرینی بالدفعات بیان ایتشدر . آکا دائر سبیل الرشادک کچمش نسخه لریته مراجعت ایداسه قارئین کرام مشارالیهی کوزله طانیه جقدر . مشارالیه بک کنج و کوزل بر چهره مالک اولدیفی کبی سسی وسوزی ده خوشدر . سنهک یاریسینی هندستانده آمانی ، اقرباسی و مریدلری آره سنده ، دیگر یاریسینی ده پارسده کچیریور . صوک درجه امور سیاسیده بهره وردر . هندستانده کی جریانلره چوق واقفدر . حتی بولتیقه ایشلرنده کی مهارتی واسطه سیله بوجریانلرک چوغنی ایجاد واحا ایتمش والآن کندیسینی کرک اهالی و کرک حکومت نظرنده جلوه لی طوتمشدر . دیه بیلیرم که سیرادوارغریه ی مسلمان اولسه انجق آقاخان ، یاخود آقاخان انکیز اولسه سیرادوارغریه اولور !

آن واحدهده مهارت سیاسی سیله ، پاره سیله ، جومردلکیله دنیایی آلداته بیلیر . آقانک هند مسلمانلریته اولان خدمتی غیر قابل انکاردر . آقا متین برراییه ، دهاش برفکره ، متحول برسیاسته مالکدر . آقانک برکونی ، بر ساعتی دیگرینه اویز ، بکزه منر . آقا یوزایب اوزرینه اوینایان بر جانبازدر . بالفان محاربه سی ائناسنده آقانک یا ککش برسوزی ، غلط بر افاده سی - بر مقاله سی - هندستان مسلمانلری نزدنده کی پارلاق موقعی غائب ایتدیرمش و آتی عموم عندهنده منفور ایشیدی . حتی هند مشاهیر علماسندن دهشتلی مورخیندن (مولانا شبلی نعمانی) حضرتلری آقانک مذکور بیاناتی حقهده آتیده کی بیترلی سولشدر :

کفت با (ترک) حضرت آقا هرچه کویم بکوش در کیرید
آسیا منزل قدیم شماست باید آن خاک را مقرر کیرید
دل بعید رمیده نتوان بست یک شکار شکسته پر کیرید
اسب اگر زیران نمی آید بکنارید و ماده خر کیرید

آقاخان حرب ائناسنده عثمانیلرک اوروبادن جیقوب آسیایه کوچلرینی و اورای اعمار ایله اشتغال ایلرینی بر مقاله سیله تنسیب ایتشیدی . بویله لیکه موقعی غائب ایدنجیه ، تعمیری ایچون هلال احمر جمعیتنه آتی بیک انکیز لیراسی ویرمکی وعد ایشیدی . جعفر بک افندینک بیاناتنه باقیلیرسه مبلغ مذکور تأدیبه ایدلماش .

اومت ، مشارالیه هند مسلمانلرینک معارف و سیاست ایشلرنده دائمی مدخل بولتمشدر . خدمت لری ده آز دکدر . آقا کی دهلی اشراف زاده لرندن (آفتاب احمدخان) ک ده خدمت لری شایان تذکاردر . بوکنج ذات جدأ علیکر ایچون پاره طولامق خصوصنده فوق العاده ایللکاری سبقت ایتشدر . فقط انکیزلرک تمامیه دوستیدر . معارف قونفرانسک نظامنامه سی ، اصول متخذه لری چوقدر . فقط صرف علیکره منحصردر . سائر ایالات و ولایات ایچون بر فائده سی یوقدر . ظنجه بوکا (علیکر معارف قونفرانسی) نامی ویرسه و (عموم هند مسلمانلری) کله سی طی ایداسه دها مناسب اولور .

(لیک) سیاسی اجتماعی :

بوسنه کی سیاسی اجتماع ایچون رئیس اکثریت آراء ایله اجتماعدن اول بومبای اغنیاسندن (سر رحمت الله بهالی) انتخاب ایدلشیدی . قونفره نک اجتماعندن برکون اول آقاخان ، رئیس ، راجه محمود آباد ، مستر مظهر الحق باقی بوری ، دها برچوق لیدرلر هب ، متروپول هوتلنه کلشدری . بربرلیله کوروشمک ، تعاطی افکار ایتک ایچون عادتاً مسابقه آچیلمشیدی .

ایرتسی کونی قونفره رئیس بویوک برلاندون آراهه سنه بندیریلرک زواللی فقرا ی قصبه طرفندن اجتماع یرینه قدر چکیلیدی . کذرکاهنده اللنده دنکلی

محاوره آیری ایچون آیری اهل لساندن معاملر واردر . انکیزجه ایله ، علوم و فنون جدیدنه تک تدریساتی ده بک مکملدر . بورادن چیقان طلبه دعوی وکالتنده ، حکومت ایشلرنده اختصاص پیدا ایدر . یاخود سربست قانلی ایسترسه تجارت وزراعتله وقتنی کچیریر . سید احمدخان بوتون عمرینی معارفه حصر ایتمش واک صوکره تاسیس ایتدیکی مؤسسسه علمیه ده وفات ایدوب اوراده کومولشدر . انکیزلر بوذاته اک معتنا (سر) لقبی ویردکاری کبی ، کندیسنه فوق العاده احترام ایدیورلردی .

علیکده مؤسسسه اسلامیه سندن بوآنه قدر باشهادتنامه نشئت ایدن مسلمانلرک عددی بش بیکه بالفدر . بوظلر آره سنده صوک درجه اتحاد و اتفاق جاریدر . بربرلیته هر درلو یاردم و معاونتده بولنورلر . بربرلرینک حقوقی مدافعه ایلرلر . حال حاضرده بوقوازده ایکی بیک طلبه واردر . مؤسسسه نک کوزل بر جامعی ، کتابخانه سی ، خطابت صالونی ، آلات و ادوات فنیه لابور اتوری موجوددر . وارداتی هب طلبه لرک اجوراته و هندستانده کی مستقل حکمدارلرک تخصیص ایلدکاری معاشاته منحصردر .

افغانستان امیرحاضری وقتیه هندستانی زیارت ایتدیکی ائشاده بومؤسسسه یه اوغرامش ، برده معاش تخصیص ایتشیدی که بوآنه قدر ویرلکدهدر . هند اشراف و اغنیا زادکانندن بر چوق کنج بوراده تحصیل ایدیورلر . بهوپال حاکمه سنک کوجوک اوغلی (حمیداه خان) دخی بوراده اوکره نیور . ایرانیلردن ، عربلردن ده برچاق طلبه واردر .

مکتبک فخری سکر تیرلکینی مرحوم سرسید احمد خاندن صوکره (نواب مهدی علی خان) و آنک وفاتندن صوکره (نواب وقار الملک) حضرتلری درعهده ایشیدی . وقار الملک ایله مهدی علی خان مکتبه بویوک فائده لر تأمین ایتدیلر . صوکره دن وقار الملک حضرتلری فلیج علتنه مبتلا اولدقلری جهته ایش کورمه یه جک برحاله کلدکلرندن بووظیفه دن استعفا ایدرک کندی یرلرینه (نواب حاجی اسحاق خان) ک انتخابی توصیه ایتدیلر . مشارالیه ک بوتوصیه سی قبول ایلدی و الآن اسحاق خان مکتبک مشاورلک وظیفه سینی ایفا ایتکدهدر . فقط بوذات ایله کنجلرک آرمه سی ذات شاهانه طرفندن مکتبه بخش اولنان سجاده اوزرینه آچیلمشدر . مشاورایسه سجاده نک ، حکومت محلیه نک رخصتیه مکتبک جامعنه تفریش اولتسنه طرفداردر . کنجلرایسه بوحرکتی طالق و اولتق و حکومت محلیه دن برلقب قویارمی ایچون اختیار ایلدیکنی سویلورلر .

کنج علیکر طلبه لرینک مروج افکاری اولان (همدرد) غزته سنده (تجاهل عامیانه) سرلوحه سی تحتنده هفته ده منتظماً ایکی مقاله نواب اسحاق خا تک علیهنده نشر ایلکدهدر . فقط نوابک موقعی الآن هر نه دنسه محکمدر . آتی استغفایه مجبور ایتدیلرسه ، طیانمش قالشدر . بکا قابریسه نوابک صاغلام بر آیاق قانی اولدیفی و مرآت بر حریف اولدیفی ثابتدر . کندیسیله آکره ده مولانا آزاد واسطه سیله کوروشدم . بک مرآت بر آدمدر . حق کنجلرک ائندهدر . فقط آنلرده بک مفراط و تجریه کورمامش آدملردر . حکومت محلیه یی بوسبوتون کندی علیهرینه چویرمشلردر . حکومت بولرلی مهیج و مشوق اختلال اوله رق طانیور . شو صوک کونلرده اک برنجی بومی غزته لرندن اولان (زمیندار) غزته سنی تعطیل و مطبعه سنی ده حکومت ضبط ایشدر .

معارف قونفره سنک ختامندن صوکره بر کون آراتی ویرلدی . بوکون طرفندهده اشاعت اسلام ایله بر اسلام میسیونری ایجاد ایتک ایچون (الهلال) جریده فریده سی صاجی مولانا ابوالکلام آزاد طرفندن بر نطق ویرلدی . بواجتماعه ده - کالکوتده اولدیفی کبی - بن مختصر بر نطق ایراد ایدرک ، عثمانیلرکده بوکی برفکرده اولدقلرینی و بونک ایچون ایلروده واسع مقیاسده تشبثات اجرا ایدیله جکینی حضاره سویلدم . خلافت نقطه سندن عثمانیلر بوایشه سائر مسلمانلردن دها احق اولدقلرینی ده درمیان ایلدم . بوبابده - بوم مذکورده - کوزل قرارلر اتخاذ اولندی .

معارف قونفرانسی اساساً علیکده مؤسسسه سی دها ایلرویه کونورمک ایچون تشکیل ایدلشدر . بوقسه عموم هندستان مسلمانلرینک امور معارفنه لایقیله شمول و تعلق یوقدر . علیکده قولرینی دارالفنونه قلب ایچون درت سنه دهده امار هند

ہند مسلمانوں (دہ موقراسی) مسلکتی ہیچ بروقت قبول ایتمزل۔ دائماً لیدرلری (اریستوقراط) لری ایچندہ کورمکہ آیشمشلردر۔ بورادہ، بارہ، عنوان، لقب دہا چوق زمانلر ایچون ایش کوریور۔

ہند - اسرم اتفاتی :

مسلمانلرہ ہندولر بیندہ ہنوز اساسلی اتحاد واتفاق تأسس ایدہمہ مشدر۔ ہوموجود اولینجہ حکومت محلہ نك حقوقہ خال کلز۔ دینا، اخلاقاً، مشرباً، عادۃ ہندولرہ مسلمانلر بیندہ بیوک برتنافر و برودت حکمفرمادر۔ ہندولرک آہلہری مقامندہ اولان اینك واوکوزلری ہرسنہ قربان بایرامندہ مسلمانلر طرفندن اتلاف ایدلکلی کورن برت پرست ہیچ بروقت مسلمانلہ اویوشمز۔ دیگر طرفدن باشلی مسلمانلر اولہ ظن ایدیورلرکہ، اگر ہندولرہ اتفاتی ایداسہ وانکلیز (ہندستاندن چکیلوب قوغیلہلر) ہندولرک غددی مسلمانلرہ قات قات فائق بولند بنندن مسلمانلری المرودہ قتل عام ایدہ حکمزد۔ بناءً عایہ دینا بیانجی اولان انکلیزلرک حکمرانلہری ترجیح ایدلکدہدر۔ دہا بوکا بکزر خنی وحلی برچوق عوامل و وژرات واردرکہ، ہندولرہ اسلاملر آزمندہ کی اتحاد واتفاق تامک حصولہ مانع اولقدہدر۔ سوزک قیصہسی، انکلیزلر ہونافرندن بالاستفادہ دہا چوق زمان ایچون بوکیدیشلہ - ہندستان تحت ادارہ لرنده بولند برہم جقلردر۔ انکلیزلری ہندستاندن چیقارہ جق اولہ دہا ش بروقت ہنوز تأسس ایدہمہ مشدر۔

بزرگیا پالم ؟

بزم ایچون ہندستاندہ یک آجیق ونہلکسز برسیاست تعقیب ایتک لازمدر۔ حکومت محلہ نك علمیندہ بولمقلہ معروف ومشہر اولانلرہ ہردلور وابطومناسبات رسمیه بی قطع ایتک فقط آنلرہ قارشو یک بیگانہ بولمامق صورتیلہ ہر مسلمان کی معاملہ ایتک، ہندستاندہ کی نفوذ داران اللہ - کہ انکلیزلرہ بولنر آرمہ سندہ اساساً اوتہدن برو دوستاق موجوددر - خوش کچنمک وایجابندہ آنلرک معاونت مادیلرندن مستفید اواق، بزمہ مناسبتدہ بولومق ایستین مسلمانلری طوغریچہ شہیندرلر و اسطہ سیلہ طامیق و رسمی معاملہ لردہ بولمقی۔ مناسبت تجاریہ وودادیہ بی آتیرمق ایچون طوغریدن طوغریہ، آجیقندن آجیقہ تشبثاندہ بولومقندن بزی انکلیزلر منع ایدہ منزل۔ بترکہ بوتشبتاتک آلتندہ برضیمر مستر اولسندن امین اولسونلر۔ ہندن بشقہ اخلاق جہتی ہنوز ہندستاندہ تکمل ایتمامش وایتدیکی ایچون ہند بریلریلہ - مستشاردن بشقہ درین صورتدہ مناسبات پیدا ایتک زمانی حلول ایتمامشدر۔ ہندیلری مقام خلافتہ ربط ایچون المزدہ وسیلہلر واردرکہ، استعمال حد ذاتدہ قولای اولدینی کی، انکلیزلرک دہ تقدیرینی حلیہ کافیدر۔

س . م . توفیق

دہلی :

بیرت مکتوبلری

۶

معارف

کین مکتوبمدہ بو طرفلردہ «متعدی» و «لازم» ایکی نوع معارف فرق ایتدیکی سویلہ مشدم۔ آرتیق بعدما سوزم اپی مدت، ہوموضوع اوزرنده یورہ یہ جکدر۔ آکلامق و آکلامق ایستہ دیکم؛ ہوایکی نورلو عرفاندن ہر برینک طوتدینی بوللردر۔ «لازم معارف» دن مقصدم؛ معارف اسلامیہ و عثمانیہ مز اولدوغی آکلامشمدی۔ کری یہ قالانی دہ متعدی وچالا کدر! ہر پردہ اولدوغی کی بوراددہ مکتب - بوپوک ایشلر کورمش

بیرا فلر طوتان ابتدائی مکتب طلبہ لری طرفندن ملی نشیدہ لار اردو لسانیلہ اوقونیوردی۔ رئیسک محل اجتماعہ مواصلتی اوزرینہ آتیشلردوام ایتدی۔ اللہ، آوجلر یورولدی۔ رئیسک نطق افتتاحیسی اردو و انکلیزجہ لسانلر بلہ مطبوع اولہرق حضارہ طاغیدلدی۔ سوکرہ رئیس آباغہ قافہرق نطقنی انکلیزجہ لسانیلہ باصیلان رسالہ یوزندن اوقومہ باشلادی۔ طور دینی زمان آتیشلا یوردی۔ ہند استقلال اداری بچشدہ انتالی نامسبوق بر صورتدہ آتیشلانندی۔ باقان محاربه سندن دہ رئیس بحت ایدرک «لہ الحمد سوکیلی ادرنہ اوزرنده الاکن عثمانلی و اسلام بایرغنک توحنا اولسنی کورمکلہ کوزلر مز آیدبندر» دیدی۔ رئیسک نطق بر ساعتدن فضلہ سوردی۔

متعاقباً خطیبلر بر بر موقع خطباتہ کلہرک متاعلری صاتیورلدی۔ بوکورواتی ایکی کون دوام ایتدی۔ فقط کورولتیسز اولہرق نتیجہ پذیر اولدی۔ لوندرہ دہ کی (مسلمیک) ک ہند قونفرسنہ شعبہ اولسنہ قرار ویرلدی۔ عین زماندہ لوندرہ دہ (مسلمیک) رئیس (سید امیرعلی) نك یا لکنز تصانیف و تألیف کثیرہ سیلہ اسلاملرہ بر جوق خدمت ایتدیکی بحت ایتکلہ اکتفا اولندی۔ سید امیرعلی نك بالجلہ امور سیاسیہ دہ مسلمانلرہ اولان خدمتندن، خصوصیلہ طرابلس و باقان محارباتی اثنا سندنہ کی تشبثاتی مسکوت عنہ قالدی۔ اک سوکرہ آقاخان حضرتلری رئیس وکیلی تعیین ایتدیلر۔ مشارایہ بالذات اجتماعک سوکتنہ قدر ایکی کون آکرہ دہ بولنیوردی۔ سریدلری طرفندن کندیسنہ اون بیک رویہ قدردہ (نذرانہ) ہدیہ تقدیم ایداشیدی۔

انتظار :

مسلمانلر الاکن امور سیاسیہ دہ ہندولر قدر تجربہ ومہارت کسب ایدہما - مشلردر۔ ہووادیلردہ الاکن بایا بولنیورلر۔ ہندولر کی منافع شخصیه سی منافع عمومیہ ایچون آباق آلتہ الاکن لیدرلری دہ یوقدر۔ اساساً لیدر ملت رئیس اولہرق برآدم بیلہ یوقدر۔ یوزندہ سوک درجہ حرمت ایتدیکی بر ایدرک آرمہ سندہ کولکلیزینی کوزملہ کوردم۔ ہندن بشقہ مسلمانلرک سیاسی اجتماعلرنده اتحاد اولنان مقررانک ہیچ بری ہوا تہ قدر قوہدن فعلہ جیقمامش و چیقارلامشدر۔ چونکہ ہونی قوہدن فعلہ چیقارہ جق قوتہ مالک بولنیورلر۔ ہندولرک کی بویلہ دکلدر۔

اورتہ لہہ برقاچ کنج دہا آتیامشدرکہ، موقع سیاست، مسلمانلرک موقعنی زیادہ سیلہ طاراشدیرمہ سبب اولمشلردر۔ انکلیزلر، ہونلرہ یک فنا نظرلہ باقدقلری حالہ، مسلمانلر طرفندن دہ ہیچ برکونا حرمتہ مالک بولنیورلر۔ ہونلر باقان محاربه سندہ ہلال احمر ایچون دہ بر جوق اعانہ طویل مشلردر۔ فقط اہالی دن آلدقلری پارہ لک حساباتی ویرمدکلی جہتلہ ایوم متہم بولمقدہ درلر۔ بناءً علیہ خاق نظرندہ اولجہ مالک اولدقلری حرمتی غائب ایتمشلردر۔ سوکرہ بوکی یکی تورہ مش تجربہ سز کینجلرہ اعیان، اشراف واسکی خاندانلر باشا میورلر، پارہ ویرمیورلر۔ پارہ سز اولہرق سیاسی ایش یوروتک ہندستان کی برپردہ یک چتیندر۔

دہا بزم تعلق ایدہ جک بشقہ شیلردہ واردرکہ، بورادہ ذکری جائز دکلدر۔ اومت قونفرنک بر فخری مشاوری دخی سیدوزیر حسن نامندہ برسی واردرکہ، اولجہ بووڈی کورمید غزتہ سنک ناشری مستر محمد علی برابر جہ لوندرہ یہ کیدہرک، کانپور جامی مسئلہ سنی انکلتہ اولیای امورینہ آکلامقنی بلمشلردی۔ کندیلری ہند مسلمانلرینک مرخصی اولہرق طامشلردی۔ کرک آقاخان وکرک مستر امیرعلی طرفندن ہونلرہ ویراسی لازم کن ضیافت ویرلدی۔ انکلیز اولیای امورینہ ہوا یکی ذات طرفندن تقدیم ایدیلر۔ سید امیرعلی ایلہ ہوا یکی کنج آرمہ سندہ منازعہ آچیلدی۔ اک سوکرہ امیرعلی لوندرہ نك مسلمیک ریاستندن استعفا ایتدی۔ انکلیز رجالی دہ ہوا یکی کیشی ایلہ ملاقات ایتکدن چکندیلر۔ ضمناً تحقیرہ مظهر اولدیلر۔ ہند مسلمانلرینک مثللری اولسیدیلر، پروتستولر بر برینی ولی ایدہ جکدی۔ مع التأسف ہوالدن سوکرہ ہند مسلمانلرینک سکوتنی ہوا یکی ذاتک مثل صفتنی حائز اولدقلری برقات دہا انکلیز رجالی نك نظرندہ اثبات ایتدی۔